

HUOM! JULKAISUVAPAA 23.9. KLO 21

TIEDOTE (23.9.2011):

Akateeminen Karhu – tutkimuskilpailun voitto Reetta Ylitalolle Laviaan Kunniamaininta Ulvilan lukiolle ilmanlaatututkimuksesta

Reetta Ylitalo Lavian lukiosta voitti kirjallisuuden tutkimuksellaan tämänvuotisen Porin yliopistokeskuksen Akateeminen karhu –tutkimuskilpailun. Kunniamaininnan sai Ulvilan lukion kuusihenkinen työryhmä, joka selvitti valtakunnallisen hankkeen yhteydessä ilmanlaatua lähiympäristössään.

Neljättä kertaa järjestetty tutkimuskilpailu tarjoaa 15–21 -vuotiaille tieteestä ja tutkimuksesta kiinnostuneille nuorille mahdollisuuden näyttää kyntensä. Palkinnot luovutettiin Tutkijoiden yö -iltajuhlassa 23.9.2011.

Yksinäisyys ja yksinolo Tove Janssonin muumiteoksissa

Reetta Ylitalo valitsi tutkielma-aineistokseen Tove Janssonin monia sukupolvia ja eri-ikäisiä lukijoita koskettavat muumiromaanit. Tutkimuksen tavoitteena oli tehdä yleiskatsaus yksinäisyyden ja yksinolon teemasta muumiteoksissa. - Jansson käsitteli muumikirjoissaan monia eri teemoja, kuten suvaitsevaisuutta, ystävyyttä, kasvua sekä valitsemaani yksinäisyyttä ja yksinoloa. Jokainen näistä aiheista on ja tulee olemaan tulevaisuudessakin ajankohtainen. Siksi on tärkeää, että mahdollisimman moni tutustuisi muumikirjoihin, Ylitalo perustelee aihevalintaansa.

Ylitalo on valinnut tekstinsisäistä maailmaa erittelevän ja analysoivan tutkimusotteen, mutta käsittelee työn arvioineen professori Jaakko Suomisen mukaan ansiokkaasti myös romaanien vastaanottoa sekä tuo mukaan kirjailijan omia kommentteja. Ylitalo on rajannut laajasta aineistosta olennaisen tutkimusteeman, yksinäisyyden ja yksinolon. Ylitalo perustelee hyvin tekemänsä rajauksen ja pystyy tuottamaan mielenkiintoisen näkökulman muumikirjallisuuteen. Vaikka tutkielman jaottelu negatiiviseen yksinäisyyteen ja yksinoloon sekä positiiviseen yksinoloon on karkeahko, se osoittaa idullaan olevaa omaperäistä tutkimuksellista ajattelua ja kykyä uuden tiedon tuottamiseen. Myös työn kieliasu on lähes moitteeton ja esitystyylillä tutkielmaan sopivalla tavalla analyttinen.

Muumiromaanien yksinoloa, yksinäisyyttä ja toisaalta itsenäisyyttä sekä näiden keskinäisten suhteiden pohdintaa olisi Suomisen mukaan mahdollista laajentaa jopa täysimittaiseksi yliopistolliseksi opinnäytetyöksi. Tällöin tekijä voisi käydä vuoropuhelua erityisesti kirjallisuustieteiden ja filosofian tutkimusteorioiden kanssa

Ilmanlaatututkimus Ulvilassa

Kalajoen lukion ja tiedekeskus Heurekaan yhteinen Liikkeelle!-hanke käynnisti syksyllä 2010 yhdessä Helsingin yliopiston matemaattisluonnontieteellisen tiedekunnan ylläpitämän LUMA-keskuksen kanssa ilmanlaatututkimuksen, johon osallistui 36 koulua

eri puolilta Suomea. Tarkoituksena oli selvittää, kuinka paljon typpidioksidia on lähiympäristömme ilmassa. Ulvilan lukion työryhmä Laura Jakobsson, Eeva Mäenpää, Anniina Seppä, Sonja Telkki, Maria Tuominen ja Kaisa Virtanen sekä ohjaava opettaja Marita Havu osallistuivat tutkimukseen yhtenä LUMA-viikon teemoista.

Selvittääkseen oman lähiympäristönsä ilman typpidioksidipitoisuus työryhmä sijoitti diffuusiokeräimiä koulun eteen, vilkkaaseen risteykseen ja rauhallisen asutusalueen pikkutielle. Keräimet asetettiin lyhtypylväisiin neljän metrin korkeuteen ja ne olivat paikoillaan 30 vuorokautta syksyllä 2010.

Keräimet ja kopio tutkimuslomakkeesta lähetettiin valtakunnalliseen LUMA-keskukseen analysoitavaksi. Sieltä annettiin kouluille tieto keräinten sisältämästä typpidioksidista. Oppilaiden tehtäväksi jäi laskea typpidioksidipitoisuuden määrä ilmassa. Tuloksista kävi selvästi ilmi, että vilkasliikenteisellä tiellä päästöt ovat suurimmat. Ilmanlaatuindeksin mukaisesti mittauspisteessä koulun edustalla pitoisuus oli välttävä, vilkkaassa risteyksessä huono ja rauhallisella asutusalueella hyvä.

Tutkimusasetelma ja välineet sekä tutkimuksen käynnistyminen ja kerätyt taustatiedot raportoidaan työn arvioineen yliopisto-opettaja Petteri Kermisen mukaan riittävästi tutkimuksen toistettavuuden kannalta. Merkittävin puute tutkimuksessa on arvioitsijan mielestä lämpötilan mittaamisessa. Kokonaisuudessaan tutkimuksen rakenne on Kermisen mukaan kuitenkin looginen ja tiedoiltaan riittävä täyttämään hyvin tutkimuskilpailuun osallistuvan työn vaatimukset.

Lisätietoa kilpailutöistä:

Voittajatyö / Kirjallisuusanalyysi

Voittaja Reetta Ylitalo (Lavian lukio)
Gsm 040-5629961 / reetta.ylitalo@luukku.com]

Arvioitsija Jaakko Suominen (Turun yliopiston kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen koulutusohjelma, digitaalisen kulttuurin professori)
Puh 02 333 8100 / jaasuo@utu.fi

Kunniamaininta / Ilmanlaatututkimus

Ohjaava opettaja Marita Havu (Ulvilan lukio, fysiikan ja kemian lehtori)
Gsm 040 561 9668 / marita.havu@ulvila.fi

Arvioitsija Petteri Kerminen (Tampereen teknillinen yliopisto, yliopisto-opettaja)
Gsm 040 826 2737 / petteri.kerminen@tut.fi

Lisätietoa kilpailusta ja valintaperusteista:

www.ucpori.fi/akateeminenkarhu
Tutkija Salla Siivonen
gsm 040 826 2915 / salla.siivonen@ucpori.fi